HÜR BİLEK

İŞÇİNİN, ESNAFIN ve KÜÇÜK SANATKÂRIN GAZETESİ

YIL: 1. — SAYI: 4 İDAREHANE: ANKARA CADDESİ İZZETTİN HAN No. 22 TEL: 24008 CUMARTESİ 8 MAYIS 1948 FİATI 10 KURUŞ

İşçiye Ödenecek Asgari Ücret Tesbit Ediliyor.

Ankarada bu hususta Bakanlıklar temsilcileri bir toplantı yaptılar.

Ayrılan komisyon, prim ve sosyal yardımları da Tetkik edecektir.

Ankara (Hususi) — İşçilere verilen ücretlerle buna bağlı primler vesair yardımların ahenkleştirilmesi, sosyal yardımların ve asgari ücret haddinin tesbit e-

Çalışma Bakanı T. Balta

mak üzere, Çalışma Bakanlığında alâkalı Bakanlıklara mensup zevatın iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Alâkalı Bakanlıklar temsilcileri bu mevzular üzerinde hazırlık yapmak ve istatistik malûmat temin etmek için bir müddet istemişlerdir. Toplantıya iki hafta sonra devam edilecektir. Muayyen şartlar altında faaliyette bulunan işyerlerinde çalışan işçiler için asgari ücret haddi tâyini işi üzerinde hassasiyetle durulmaktadır. Toplantıya iştirak eden bir zat, bu hususta çok geç kalınmış olduğunu, işçinin bugün içinde bulunduğu müşkül durumun tanzimi için biran evvel harekete geçmek lâzımgeldiğini söylemiştir.

Kuş mu, Deve mi?

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulu üçüncü toplantısını geçen hafta sonunda bitirdi. 1945 yılının 7 nci ayında 4792 sayılı kanunla kurulan ve 1946 yılının ilk gününde faaliyete geçen bu kurumun son Genel Kurul toplantısından çok şey bekleniyordu ve bu, bilhassa işçinin meşru bir hakkı idi, Fakat Genel Kurul, sadre şifa bir karar alamadan dağıldı.

İşçi Sigortaları Kurumu Kanununa göre Genel Kurul; müsavi sayıda 30 işçi ve işveren mümessili ile 6 devlet memurundan ve bir veya bir kaç üniversite profesöründen teşekkül eder.

Bu kurulda vücutları çok elzem olan ilim adamlarından 4 kişinin - kanun bir veya birkaç dediğine göre - iştirakini kabul edersek Genel Kurul 40 üyeden ibarettir.

Realist bir görüşle işçi üyeler işçinin, işveren üyeler işverenin haklarını koruyacaklarından, Genel Kurulun 30 üyesi taraflı, 10 üyesi de tarafsızdır. Herhangi bir meselenin müzakeresinde menfaat ayrılığı yüzünden işçi ve işveren üyeler ikiye bölündüğünde 10 bitaraf üyenin ekseriyeti (6 sı) doğru bir kararla haklı olan tarafı tutarsa, 40 kişilik Genel Kurulda 21 oy ile hak ve adalet lehinde bir karara varmak mümkündür.

Şu kuruluş, isabetli bir görüşe işarettir, Fakat, Genel Kurulun şimdiye kadar yaptığı 3 toplantıdan istenilen netice alınamamıştır. Bu keyfiyet, Genel Kurul üyelerinin kifayetsizliğinden ileri gelmemiştir. Bilhassa son toplantıda bazı işçi ve işveren mümessilleri gayet mühim noktalar üzerinde durmuşlardır. Yalnız Genel Kurulun yaptığı uzun toplantılar teravi namazından ve söylenen sözler amin demekten veya Allahtan rahmet dilemekten başka bir şey değildir. değiştirmektir. Diğerleri cemaat gibi, Genel Kurul üyelerinde de hemen hiçbir selâhiyet yoktur. Yapılacak şey, muayyen klişeler çerçevesinde hareket etmek ve işi Çalışma Bakanlığına havale edip dönmektir.

İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun Genel Kurula verdiği salâhiyetten yalnız birini tetkik etmek sosyal sigorta hakkındaki ümitlerimizi kesmek için kâfidir. Genel Kurul, kurumun bilânçosu, Yönetim Kurulunun faaliyet ve Denetim Kurulunun hesap raporları üzerinde karar verir. Bilânçonun ve yapılan işler raporunun onanmasiyle ilgililer yani Yönetim Kurulu ibra edilmiş olur.

Genel Kurul bu raporları beğenmez, bir senelik faaliyeti az bulursa ne olacak? Şüphesiz hiç bir şey olmaz. Yönetim Kuruluna aynı kimseleri seçmek istemiyecektir. Fakat salâhiyeti yoktur. Nihayet, yapacağı iş, 7 kişilik Yönetim Kurulunun biri işçi, biri işveren olan iki üyesini değiştirmektedir. Diğerleri Çalışma Bakanlığı ve Maliye (biri) Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca tâyin olunur. Yönetim Kurulunun tâbii üyesi olan Genel Müdürün tâyini ise büsbütün muammadır. Çünkü İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun 4 üncü maddesi, Genel Müdürün, Çalışma Bakanlığının teklifi üzerine müşterek karar ile tâyin edileceğini âmirdir. Ama bu müşterek karara kim iştirak edecek belli değil!

Kâfi miktarda tecrübe görül düğü halde, sosyal sigortalardan tatminkâr bir netice alamayışımızın sebebi İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun sakatlığıdır. Kurumun en büyük organı olması icap eden Genel Kurula hemen hiç salâhiyet verilmemiş, tâyin suretiyle teşekkül eden Yönetim Kuruluna sözüm ona verilen selâhiyetler de Çalışma Bakanlığının onayına bırakılmıştır.

Şu halde, bu kurum yukarıda bahsettiğimiz kanunun birinci maddesinde zikredildiği gibi (mali ve idari) bakımdan da muhtar değildir. Sadece bir devlet kurumudur. Böyle olduktan sonra Genel Kurula, Yönetim Kuruluna, işçi ve işveren delegelerine ne lüzum var. Bir devlet dairesi gibi idare edilip gitsin.

Hülâsa, kurum deve ise yük taşısın, değilse zorla kuşa benzetmiyelim.

Sabahattin SELEK

Milletlerarası Çalışma Konferansının geçen sene Cenevrede yaptığı toplantı

Milletlerarası Çalışma konferansına gidecek işçi delegesi 17 Mayısta seçilecek

Her Sendika bu seçim için birer aday gösterecektir.

Çalışma Bakanlığının İlgili teşekküllere gönderdiği tamim, Zarfların üzerindeki (Çok İvedi) işaretine rağmen geç kalmıştır.

Memleket içinde ve dışındaki toplantılara katılacak işveren ve işçi temsilci ve delegelerinin ne suretle seçilecekleri hakkında Çalışma Bakanlığınca bir yönetmelik hazırlanmış ve bu yönetmelik, bir tamimle birlikte Valiliklere, ilgili Bölge Çalışma Müdürlüklerine, İşçi Sendikalarına, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Sanayi Birliklerine gönderilmiştir. Bu tamimde, önümüzdeki Haziranın 17 nci günü San Fransisko'da toplanacak Milletlerarası Çalışma Konferansına memleketimizden gönderilecek delegasyonun seçimi hakkında da geniş izahat vardır. Her memleketin delegasyonu iki hükûmet delegesi ile bir işveren ve bir işçi delegesinden müteşekkildir.

Valilikler, işçi ve işveren delegelerin seçimi için hemen birer seçim kurulu teşkil edeceklerdir. İşçi Sendikalarının mümessillerinin gösterecekleri adaylar 10 mayıs 1948 tarihine kadar Çalışma Bakanlığına bildirilecektir. Bu sefer, meslek tefriki yapılmıyacak ve her sendika birer aday gösterecektir.

Türkiye işçi delegesi seçim, her vilâyetten Bakanlığa bildirilecek adaylar arasından yapılacak ve kapalı zarfla gönderilecek oylar İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü adresine gönderilecektir. Bu kapalı zarflar açılmak suretiyle 17 Mayıs günü seçim neticesi alınacak ve derhal Bakanlığa gönderilecektir.

Bu seçime Sendikalar dışında kalmış olan işçiler de, işyerlerindeki mümessilleri vasıtasiyle iştirak edeceklerdir.

Çalışma Bakanlığı her nedense seçimin yapılacağı tarihi ve şeklini ilgililere çok geç bildirmiştir. Bu vaziyette hakiki bir seçim yapmak imkânsızdır. Çünkü sendikalar aday göstermek için vakit bulamıyacaklardır.

Gücenmece Yok!

Acaba kim memnun?

İşçi Sigortaları Kurumunun geçen hafta toplanan Genel Kurulunda bir işçi üye şöyle demiş:

— Üç senedir üçüncü defa buraya geldik. Yine elimiz boş gideceğiz. Arkadaşlarımdan hem utanıyor, hem de korkuyorum. Beni linç etseler hakları var.

Bir işveren üye de şunları söylemiş:

— İşçi Sigortalarının primini işveren ödüyor, ödeneği işçi alıyor. Binaenaleyh, bu Kurum, işçi ile işverenindir. Fakat, kimin idare ettiği, sahibinin kim olduğu belli değil.

İki üyenin sözlerinden biz de şu neticeyi çıkarabiliriz:

Alan razı değil, satan razı değil. Acaba bu alışverişten kim memnun?

NOKTA

Çalışm Bakanlığı müsteşarı İstanbulda

Çalışma Bakanlığı müsteşarı Fuad Erciyeş, tebdili hava ve tedavi maksadile iki ay için İstanbula gelmiştir. İşçi meselelerile daima samimi bir şekilde ilgilenmiş olan müsteşara acil şifalar ve şehrimizde neşeli ve sıhhatli günler dileriz.

1909 tarihli DERSAADET HAMMALLARINA MAHSUS Talimatname

Bilindiği üzere, esnaf cemiyetlerinden bazıları, ezcümle Yükcüler ve Arabacılar Cemiyetlerinin işleri belediyenin fuzuli müdahaleleri yüzünden arap saçına dönmüştür. Yükcüler ve arabacılar esaslı bir organizasyona bağlanamadığından emek, bazı açık gözlerin elinde istismar edilmektedir. Bunun başlıca sebebi, 1325 ((1909) tarihli (Dersaadet hamallarına mahsus talimatname) nin, bugün de aynen yayınlanmasıdır.

Osmanlı İmparatorluğu zamanında, bundan 39 sene evvel ki şartlara göre kaleme alınan bir nizamnameden fayda yerine zarar geleceği açık bir hakikattir.

Belediye, yükcülerin ve arabacıların (mesele) halini almış olan işlerini kökünden halletmek istiyorsa, evvelâ bu modası geçmiş talimatnamenin değiştirilmesi için çalışmalıdır.

Prof. M. Ali Özeken mühim bir konferans verdi

İçtimai siyaset konferansları serisinin üçüncüsü Profesör Ahmet Ali Özeken tarafından salı günü "Türkiye sanayiinde işçilik" mevzuunda verilmiştir.

Büyük bir alâka ile takibedilen bu konferansta sayın profesör, Türk sanayiinde maliyet fiyatlarının yüksekliğinin belli başlı sebepleri üzerinde durmuş ve bu sebepleri memleketimizde devamlı işçinin azlığı, işçinin işe devamsızlığı, istihsal randımanının düşüklüğü, randımanı arttıracak sair unsurların ihmal edilişi gibi mühim noktalar üzerinde toplamıştır.

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulunun son toplantısından da beklenilen netice alınamadı.

YÜRÜRLÜKTE OLAN SİGORTALAR ÜZERİNDE HİÇ BİR DEĞİŞİKLİK YAPILMIYACAK

İşçi Sigortaları G. K. İşçi üyeleri bir arada

İşçi Sigortaları Genel Kurulunun son toplantısı geçen hafta sonunda bitmiş ve delegeler yerlerine dönmüşlerdir. Bu seferki Genel Kurul toplantısı da, evvelkiler gibi verimli olmamıştır. Ancak; dilekler ve temenniler söylenmiş, nutuklar verilmiş, komisyonlar raporlar hazırlamışlardır. Esasen Genel Kurulun bütün selâhiyeti bundan ibarettir.

İşçi delegeler veremin alıp yürüdüğünü, bu hastalığın meslek hastalıkları arasına ithalini istemişlerse de, bu dileğin yerine getirilemiyeceği, fakat, Sağlık Bakanlığı tarafından bütün halka şamil umumî hastalık sigortası hazırlandığı bildirilmiştir.

Sigortalar Kurumunun elindeki külliyetli miktarda paranın işçi hastahaneleri kurulması için sarfedilmesi temenni kabilinden ileri sürülmüştür.

Kurumun bu son toplantı

(Devamı Sahife 2 de)

Ücretli Hafta tatili hakkındaki kanun tasarısı Meclise verildi.

Tasarının Meclis komisyonlarında görüşülmesine yakında başlanacak.

Ankara (Hususi) — Bundan bir müddet evvel, Zonguldak Milletvekillerinden Emin Erişirgil ile Sabri Koçer tarafından ücretli hafta tatili hakkında bir kanun tasarısı hazırlandığı malûmdur. İşçimize, maddi ve manevi kazanç temin edecek olan bu hayırlı teşebbüs bütün işçi muhitlerinde memnunluk uyandırmıştı.

Tasarı, ücretli hafta tatilini devamlı işçiler için derpiş etmektedir. Tasarının ilk şeklinde, devamlı işçilik için 4 senelik mesai esas kabul edilmişti. Fakat, bu hüküm fena niyetli işverenler için bir koz olacağından, 4 sene kaydı 2 seneye indirilmiştir. İlk zamanlarda bu kanun tatbikatının bazı aksaklıklara sebep olacağı muhakkak ise de, işçinin sicillendirilmesi meselesi tahakkuk ettikten sonra işler düzelecektir.

Son aldığım habere göre, kanun tasarısı B. M. Meclisine verilmiştir. Tasarının, Meclis komisyonlarında görüşülmesine bu günlerde başlanacaktır.

Vatansever Türk İşçisine ne yapsak azdır.

Yazan:
RÜŞTÜ ŞARDAĞ

Onlar, her çeşit sanayi kurulu düzenli olan bir memleketin işçileri değildir. Yılların ihmal ve gafletini silip atmak vazifesini yüklenen devrimci bir Türkiyenin inşa işinde çalıştıkları veya çalışacakları için - hele kötü ideolojilerin işçi çevrelerine musallat olduğu bir zamanda - Mutlaka korunmalıdır. "Ne demek? korunmuyorlar mı?" diye sorulabilir. Hattâ korunmadıklarını söylemek büyük bir haksızlık olur. Son olarak işçi sigortaları kongresinin Ankarada toplanması, bu güne kadar çıkan bir çok kanunlar ve mevzuat, bu yolda gösteriler öneme bir delildir. Onlara, ta İstiklâl savaşı cereyan ederken Celâl Bayarın "Havzai Fahmiye" kanunu ile Zonguldak maden işçileri için bir kanun çıkmasını temin yolundaki gayretlerile alâka duyulmaya başlanmıştır. C. H. P. hükümetinin bundan sonraki politikalarında ve Cumhurbaşkanı İnönünün Başbakanlık yıllarından başlıyarak bütün siyasî hayatında köylü ve işçi kütlelerine karşı duyduğu büyük alâka devam etmiştir. İş Kanunu, onu tâdil eden, tefsir eden kanunlar, hattâ daha önceleri kurulmuş olan umumî Hıfzıssıhha Kanunu bizzat Çalışma Bakanlığı, işçileri analık, meslek hastalığı, iş kazaları ve ölüm hallerinde garanti eden kanunlar hep onlar için çıkarılmıştır. Buna rağmen hâlâ "İşçilerimiz korunmalıdırlar" diyorsam, bunun sebebi, bu yıl (3) ü İstanbul, (49) u Ege çevresinde olmak üzere (52) fabrikada yaptığım incelemelere dayanarak işçilerimizin hâlâ büyük zorluklar, haksızlıklar karşısında kalmakta olduklarını gördüğüm içindir; işçilerimizin çektiği sıkıntı ve zorlukları mutlaka maddeye vurmak gerekirse sebep olarak şu noktaları ileri sürebilirim:

1 — İşçi sayısı bir milyonu bulan bu memlekette bu miktarın yarıdan fazlası, müesseseleri iş kanunları şümulüne girmediği için iş verenlerin insafına ve kendi kaderlerine terk edilmişlerdir.

II — Müfettişlerin ve Bölge Çalışma Müdürlerinin mevcut olduğu yerlerde dahi kanundan bir hayli hak kaçırıldığı sık sık toplanan hakem heyetlerinin işçi lehine karar almasından da anlaşılmaktadır. Teftiş makanizması apayrı incelik, zekâ, maarif, enerji, takip ve hukukî bilgi isteyen Çalışma Bakanlığı, bu bakımdan tam tatmin edici değildir.

III — Kanunlarımız, sık sık işçiyi ve iş vereni, istemedikleri halde ihtilâfa düşürecek bir elâstikiyete mâlik ve çok zaman türlü tefsirlere elverişlidir.

Birçok fabrikalarda sosyal yardım adı altında asıl ihtiyaçlar dururken lükse kaçan gayretlere şahid olunmaktadır.

Vatanseverlikleri sağlam ve köklü olan Türk işçilerinin, iş şartları içinde mutlaka ve mutlaka yeniden görmek, milleî bütünlüğümüzün sırrı ve bu emekçi çocukların hakkı dikkate alınarak onların ihtiyaçlarını da yeniden gözden geçirmek ve incele incele kopmayan bir incelemeye tâbi tutmak, yukarıda gösterdiğimiz dört mahzuru önliyecektir. Bunun için de işçi ve iş verenlerin mümessillerini ayrı ayrı iki toplantıya derhal dâvet etmeliyiz. Eski Çalışma Bakanı sayın dostum Doktor Sadi Irmak birinci toplantıyı yapmış, işçi mümessilleri toplantısını yapmaya vakit bulamamıştı.

Uzun zamandanberi bir işçi mümessilleri kongresi yapılamadığını görmek insana üzüntü veren bir olaydır. Geçen hafta burada Şili Büyük Elçisinin "Şili'de Sosyal Hukuk" adile verdiği konferanstan da anlaşıldığı üzere bu 5,5 milyonluk memleket bile bütün sosyal kanunlarını ve çalışanın haklarını 1924 den beri sağlama bağlamış bulunuyor. Bu dâva parti dâvası olmaktan çoktan çıkmış, hele bizim gibi türlü tahriklere ve bolşevik propagandalarına hedef olmuş bir memlekette millî, aktüel bir dâva haline girmiştir. Biz bu vatana sım sıkı bağlı, alnının terini hür ve müstakil bir Türkiye ülküsüne akıtan işçiler istediğimiz gibi çalıştırdığı kimselere en az kazancına karşı duyduğu sevgiyi duyan işverenler ve resmî iş müesseseleri istemek zorundayız. İşçilerimiz bunca kanunlara rağmen neden korunmalıdır lar, neden hâlâ üzüntü veren şartlar içinde çalışmaktadırlar, bunların cevabını binlercesinin hayatını iki buçuk ay günü gününe takip etmiş bir Türk vatandaşı ve işçi dostu olarak gelecek yazılarımızda açıklayacağız. Bu arada kadir bilen Türk işçisinin lehine olarak atılmış adımları da sırası geldikçe işaret etmeyi namuslu bir kaleme düşen vazife sayacağız.

Millî Piyango

Dün 7 Mayıs keşidesinde ikramiye kazanan numaralar

Millî Piyankonun 7 Mayıs keşidesi dün saat 13,30 da Ankarada yapılmış ve saat 15 de nihayete ermiştir. İkramiye kazanan numaraların listesini aynen veriyoruz.

Amorti ve ikramiye kazanan numaralar şunlardır:

Sonları 1 ve 8 ile biten tekmil biletler 5 er lira amorti kazanmışlardır.

Sonları 90, 13, 55 ile biten tekmil biletler 10 ar lira amorti kazanmışlardır.

Sonları 08 ile biten tekmil biletler 40 ar lira amorti kazanmışlardır.

Sonları 362, 960 ile biten tekmil biletler 100 er lira amorti kazanmışlardır.

Sonları 856 ile biten tekmil biletler 200 er lira amorti kazanmışlardır.

Sonları 3224, 4012 ile biten tekmil biletler 500 er lira amorti kazanmışlardır.

1000 Lira kazanan numaraları

168871	240851	203524	167623
170283	227069	150497	071078
172182	229014	045676	191592
134717	072058	089399	307929
164589	387541	141379	149861
272848	129545	258143	033183
358133	185921	164618	337842
318612	201258	348966	141892

2000 Lira kazanan numaraları

027197	312578	140522	188788
172969	030245	247178	125337
162534	005923	084917	105379
075987	149315	344928	

BEŞ BİN LİRA KAZANANLAR

203540	245208	359031	035322
076712	169646	292315	206087
162917	064891	359031	

ON BİN LİRA KAZANANLAR VE ÇIKTIĞI YER

381299 (Tercan ve Tekirdağ)
113641 (İzmir)

YİRMİ BİN LİRA KAZANAN NUMARA VE ÇIKTIĞI YER

261969 (Ankara, Kars)

ELLİ BİN LİRA KAZANAN NUMARA VE ÇIKTIĞI YER

169488 (İstanbul, Mersin)

YÜZ BİN LİRA KAZANAN NUMARA VE ÇIKTIĞI YER

378866 (Koyan)

MUHTELİF HABERLER

GARSONLAR KURSU SONA ERDİ

Belediye İktisat Müdürlüğünün açmış olduğu "Garsonlar Kursu" nun dersleri 30 Nisanda sona ermiş ve mezuniyet imtihanları dün öğleden sonra Taksim Belediye Gazinosunda başlamıştır. İmtihanlara, bu ayın 12, 13 ve 14 de de devam edilecektir. Memleketimizin ihtiyacı olan kültürlü garsonlar yetiştirmek amaciyle açılmış olan bu kursun imtihanları, nazarî ve amelî meslek bilgileri, turistik bilgiler, sağlık bilgileri ve belde bilgileri hakkında yapılmaktadır.

Muvaffak olan garsonların diplomaları 21 Mayısta Taksim Belediye gazinosunda yapılacak diploma dağıtma töreninde Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfü Kırdar tarafından verilecektir.

SİRKE İMALÂTHANELERİ KONTROL EDİLİYOR

Halkın, sirkelerin bozukluğundan şikâyet etmesi üzerine, Sağlık Müdürlüğünce yapılan tetkikatta bazı bakkalların sirkeyi asit asetikle yaptıkları görülmüştür. Halkın şikâyetlerini haklı bulan Sağlık Müdürlüğü sirke imalâthanelerini sıkı bir kontrola tâbi tutmağa karar vermiştir.

BELEDİYENİN YAPTIĞI MURAKABE

Dün, Belediye kontrolleri muhtelif branşta 150 esnafın dükkânını kontrol etmiştir. Bu kontrollerde 1 esnaf hakkında millî korunma mahkemesine verilmek üzere zabıt tutulmuştur.

Diğer 23 esnafın da Belediye nizamnamelerine aykırı hareketleri tesbit edildiğinden haklarında zabıt tutulmuştur.

HİLMİ URAN ANKARAYA GİTTİ

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan C. H. Partisi Genel Başkan Vekili Hilmi Uran dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

ESKİŞEHİR DEMOKRATLARININ TOPLANTISI

Eskişehirliler, Çifteler köyünde yarın yapacakları toplantıya Genel Başkan Celâl Bayar'ı dâvet etmişlerdir. Celâl Bayar, yanında Eskişehir milletvekilleri olduğu halde bugün Ankaradan, Eskişehire hareket edecektir.

Toplantıya İstanbuldan bir heyet iştirak etmek üzere Eskişehire gidecektir.

DİN TEDRİSATI İÇİN DÖRT TEZ İLERİ SÜRÜLDÜ

C. H. Partisi Meclis Grupunda din tedrisatı mevzuu üzerinde görüşülmüştür. Bu müzakerelerde şu dört noktai nazar ileri sürülmüştür:

1) Feridun Fikri Düşünsel ile Fatin Gökmen, Vehbi Kocagüney; imam ve hatip mektplerinin diyanet işleri başkanlığınca idaresi ve Millî Eğitim Bakanlığınca murakabesini müdafaa etmişlerdir.

2) Tahsin Banguoğlu, bu okulların doğrudan doğruya Millî Eğitim Bakanlığınca açılmasını

3) Prof. Sadi Irmak, meselenin daha olgun bir hale getirilmesi için, komisyona iadesini.

4) Cemil Barlas, Behçet Kemal Çağlar ve Esat Altan, da imam ve hatip mekteplerinin açılmasını, İlâhiyat Fakültesinin ilk mezunlarını verinceye kadar okulların yüksek bilgi görmüş ve yetişmiş unsurlar tarafından idare edilmesini teklif etmişlerdir.

Raporun müzakeresine önümüzdeki salı günü devam edilecektir.

İKİNCİ PARTİ AMERİKAN YARDIM MALZEMESİ TEMMUZ NİHAYETİNDE GELİYOR

Amerikan yardım malzemesinden bu yıla ait birinci partinin Türkiyeye gelmesi Temmuz ayında nihayet bulacaktır. Bundan sonra da, önümüzdeki senenin ikinci partisine dahil malzemenin gelmesi başlıyacaktır. Öğrendiğimize göre, bir taraftan birinci partiye dahil malzemenin gelişi devam ederken diğer taraftan da, Amerika gelecek yıla ait ikinci parti malzemeyi sevkedecektir. İkinci parti malzeme arasında, Türkiyenin deniz kuvvetlerini takviye edecek kruvazör, muhrip ve denizaltıları vardır.

MESELELER:

İşçi Sendikalarının vazifeleri ve karşılaştıkları Güçlükler

— 3 —

Yukarıda bahsi geçen kollektif tarife mukaveleleri ile grev ve lokout problemleri bize bütün çalışan insanlar için nizamlı emniyet meseleleri ile hürriyet meselelerinin birbirine nekadar yakın olduğunu göstermektedir. Bizzat yaratılan içtimaî nizam dahilindeki hürriyeti; bütün insanlığın üçüncü büyük hedefi olarak ve modern meslekî birliklerin de 3. hedefi şeklinde göstermiştim. Şüphesiz hürriyet mefhumunun dahi tarih boyunca muhtevası değişmiş ve bundan böyle de değişmekte devam edecektir. Anarşistin hürriyet telâkkisi sulhperver bir vatandaşınkinden bambaşkadır. Bizler yabancı bir devletin veya bir müstebit hükümranlığından uzak olan her türlü hürriyeti istiyoruz; ancak bizler bütün çöpleri sokağa dökmek gibi; veya acizlere eziyet etmek gibi yahut ta kendi evini yakmak gibi hürriyetleri kabul etmiyoruz. Bizler umumun menfaati için mektep mükellefiyeti, aşılanma mükellefiyeti, askerlik mükellefiyeti veya içtimaî sigorta mükellefiyetini vazettiğimiz zaman tabiatile bazı hürriyetlerden şuurlu olarak sarfınazar ediyoruz. Bizler hudutsuz hürriyet ve taşkınlık istemiyor, fakat sadece bizzat yaratılan içtimaî nizam dahilindeki hürriyeti istiyoruz. Ancak asla sarfınazar edemiyeceğimiz ve icabında uğruna hayatımızı da fedadan çekinemiyeceğiz hürriyetler de yok değildir: Tefekkür ve iman hürriyeti, yazı ve konuşma hürriyeti, keyfî tefkiflere ve polis tecavüzlerine karşı hürriyet. Fertler için mevzuubahis olan şeyler, gruplar, birlikler ve işçi ve müstahdemler sendikaları için de varittir. Toplanma hürriyeti, neşir hürriyeti müteşebbisler ve idarî makamlarla müzakere hürriyeti, idarî muhtariyet ve azaları ile serbestçe fikir teatisi mümkün olmaksızın bu teşekküller ne mevcudiyetlerini idame edebilirler ne de başarı gösterebilirler. Kendi hayatlarının polis kontrolü altına konulmasını istemiyenleri siyasi partiler vasıtasile kontrol edilmeği ve onların tesirleri altına girmeyi de arzu etmiyorlar.

Hakikî ve doğru bir sendika bitaraftır, ve gerek dini akidede ve gerekse de siyasi parti cereyanlarında bitaraf olmalıdır. Siyasi parti seçimlerinde her sendika azası arzu ettiğine reyini verebilir, yeter ki serbest seçim hakkı mevcut olsun. Her aza hoşuna giden gazeteyi okur, yeter ki herkes okuma yazma bilmiş olsun; beklenen budur. Sendika hareketlerinin ilk zamanlarında devlet erkânı sendikaların hakikî gayelerile çok az alâkalandılar. Bütün gayretleri sadece idare heyetinin toplantılarını veya umumî toplantıları gizli ve aleni şekilde kontrol ve tarassut etmekten ibarettir. İşçi sendikalarını sun'i olarak radikal harekete sevketmek için, eski polis devletlerinin bu metodlarından daha iyi vasıtalar mevcut değildir. Fakat işçi sendikaları müstakil kalabilmek için kendileri de yorulmak bilmez bir gayret sarfetmelidirler; kendilerini hiç bir vakit herhangi bir siyasi partinin organı yapmamalıdırlar, hattâ azalarının büyük bir ekseriyeti şu veya bu partiye dahil olsa bile. Bir çok memleketlerde sendika azalarının ekseriyetini bugün sosyalist taraftarları teşkil eder; bu her münferit azanın hakkıdır. Fakat bir organizasyon olarak sendika bu durum karşısında sosyalist olamaz ve kadrolarını diğer siyasi akidelere sahip olan meslekdaşlarına da açık bulundurmak mecburiyetindedir. Bazı devletlerde hattâ müteşebbislerin yardımı ile tatbikine tecrübe edilmiş bulunan sendikalara duhul mecburiyetinin vaz'ını şiddetle tatbih ederiz; sendika organizasyonlarının faydalarını anlıyamıyacak kadar düşüncesiz olan pekâlâ bunların bir kaç sene haricinde kalabilir. Ve zamanla bunu kendiliğinden idrak eder! Diğer taraftan dar görüşlü bazı müteşebbisleri işçi ve müstahdemlerini bir sendikaya girmekten men etmiye çalışmaları veya onları buralardan çıkmaya zorlamaları da aynı şekilde takbih edilmelidir. Koalisyon hürriyeti bütün vatandaşların en esaslı bir hakları olarak tanınmalı ve öylece kalmalıdır. En iyisi bunun anayasaya ithal edilmesi ve bu hakkı nez'etmek isteyen herkesin ceza kanunu müeyyidesi altında sokulmasıdır.

İşçi sendikalarının yaşama ve çalışmaları için bu garantilenmiş hürriyet, şüphesiz sendika faaliyetlerinin kanuna riayetkâr olmalarına dayanmaktadır. Hukuk kaidelerini ihlâle temayül eden veya mukavelelerini ihlâl eden azaları koruyan işçi sendikaları mes'ul edilip tazminat ile mükellef tutulmalıdır. Şükür ki bu hâller tatbikatta çok seyrek vukubulmaktadır. Bununla beraber hürriyeti suiistimal edenlerin karşısına hukuk nizamının çok sert bir şekilde çıkmasına hiç bir şey denemez. Böylece hakikaten hür bir sendikanın serbestçe seçilmiş liderleri daima büyük bir mes'uliyet yüklenmiş bulunmaktadırlar. Bu liderler azaları arasındaki coşkun ve düşüncesiz fikirlere karşı vekar ve sağlam bir irade ile mukavele ederek kanuna olan sıkı bağlılıklarını isbat etmelidirler. Akıllıca idare edilen bir sendika binlerce azasının en iyi bir terbiyecisi, mürebbisi olabilir. Sendika hayatalrında dahi hürriyetin taşkınlık mânasını ifade etmediğini burada bir kere daha tekrar edelim.

Sendika hareketlerinin ilk seneleri umumiyetle en zor senelerdir. Tecrübesiz işçi ve müstahdemleri organizasyonları için kazanmak, onları muntazam aidat ödemeye alıştırmak, onları iyi bir disiplin ve temkinli harekete uydurmak cidden zordur. Ekseriya idarî makamların itimatsızlıkları ve müteşebbisleri mukavemetleri ancak tedricen giderilebilir. Umumiyetle elde edilen ilk muvaffakiyetler azalara kâfi derecede sür'atli gözükmez. Buhran ve işsizlik gibi iktisadî güçlük arzeden senelerde bazıları tekrar çekilmek isterler. Bazı azalar sendika gazetesinin kalemle değil sopa ile, yaba ile yazılmasını yani sakinane münakaşa edecek yerde kaba küfürler savrulmasını isterler. Bütün bu hallerde idare heyetini teşkil eden azaların, bir çok münferit azalardan daha akıllı ve durendiş olmaları lâzımdır. Müteşebbislerle, idarî makamlarla, milletvekilleri ve Çalışma Bakanı ile yapılacak müzakereler içinde daima itidal ve bundan başka da ancak tedricen istihsal edilebilecek olan iyi hukukî bilgiler ihtiyaç vardır. Fakat zamanla bütün bu yorgunlukların ham meyveleri olgunlaşacaktır.

Garb devletlerindeki sendikalar ne kadar büyük başarılar elde etmişlerdir! Liderleri parlamentolarda çekilmişler, bakanlıklara kadar yükselmişlerdir. Her tarafta içtimaî siyaset ve iktisat siyaseti hakkındaki fi-

(Devamı sahife 3 de)

Yazan:
Ord. Prof. Dr Gerhard Kessler
Tercüme eden:
Dr Ekmel Zâdil

İŞÇİ DAVASINDA KERVANA KATILDIĞIMIZIN RESMİDİR.

HAFTANIN YAZISI

BİRİCİK KUSURU Hafızasının kıt oluşudur.

Milletlerarası Çalışma Konferansı, mutad yıllık toplantısını Haziran ayının 17 nci günü San Fransiskoda yapacaktır. Bu teşkilâtın statüsüne göre, konferansta Türkiyeyi hükûmetin tâyin edeceği 2, işçilerin ve işverenlerin seçecekleri birer delege temsil edecektir.

Konferansın açılmasına bir ay kadar bir zaman kaldığına bakılırsa hükûmet 2 delegesini tâyin etmek için sıkışmaz. Önünde kâfi miktarda zaman var. Fakat işveren, hele işçi delegenin seçilmesi bugün için imkânsız vaziyettedir. Bu sene yapılacak delege seçiminin evvelkilere nazaran büyük hususiyeti olsa gerek. Çünkü, bu sefer memleketin muhtelif sanayi merkezlerinde teşekkül etmiş bulunan 50 işçi sendikası, işçileri temsilen seçime katılacaktır.

Çalışma Bakanlığı da bu hususiyeti düşünmüş ve seçim için bir (Yönetmelik) hazırlamış. Böyle mühim bir seçim yapılacağını ve seçim yönetmeliğini bir genelge ile ilgili teşekküllere bildirmiş. Genelgenin ilk cümlesi aynen söyledir:

"Bilindiği üzere, Bakanlığımız, çalışma hayatının düzenlenmesiyle ilgili tedbirlerin gerçek ihtiyaçlara uygunluğunu sağlamak bakımından bizzat işveren ve işçilerle sıkı bir temas ve fikir teatisine önem vermektedir.

Düzenleyici, sağlayıcı, uygulayıcı ve saireci bir Bakanlık olarak Çalışma Bakanlığı, Milletlerarası bir konferans için gereken hazırlığa tevessül etmiş bulunuyor. Fakat, bu işte o kadar gecikmiş ki, Bakanlığa (yaya kaldın Tatar ağası!) demekten başka söylenecek söz kalmıyor.

Türkiye işçi ve işveren delegesi seçimi 17 Mayısta İstanbul Bölgesi Çalışma Müdürlüğünde yapılacakmış. Bu seçimi bildiren Genelge, 3 Mayısta Bakanlıktan yazılıyor, 4 Mayısta postaya veriliyor, 5 Mayısta İstanbul İşçi Sendikalarına ve diğer ilgililere geliyor.

Sendikalar Yönetim Kurullarını toplayacaklar, adaylarını tesbit edecekler ve Genelgede yazılı olduğu üzere seçim kuruluna bildirecekler, seçim kurulu da en geç 10 Mayısa kadar adayların isimlerini Bakanlığa arzedecek. Seçim Kurulu için de ayrı bir seçim yapılması yine genelgenin icaplarındandır. Bütün bu işler, ayın 8 inci cumartesi, 9 uncu pazar günleri de dahil olmak üzere 4 günde ikmal edilecek. Malatya, İzmir, Adana gibi yerlerde nasıl olacak, onun hesabı da ayrı.

Çalışma Bakanlığının işlerinde gösterdiği bu sür'ate not vermeyi sayın Bakan'a bırakalım.

Zaten, sür'at bu Bakanlığın kuruluşunda mayasına katılmış. Biz, Çalışma Bakanlığının bir istidaya 3 ay 7 gün sonra cevap verdiğini de gördük.

Bakanlığın ismi konurken, (Çalışma!) demişler amma, o yine çalışıyor. Biricik kusuru hafızasının kıt oluşudur. Eğer bu hafıza ile sınıfı geçerse, zekâsının semeresini görmüş sayarız.

S. SELEK

İşçi Sigortaları Genel Kurulunun son toplantısı

(Baştarafı sahife 1 de)

sına katılan bir işçi delegesi muhabirimize intibalarını şöyle anlatmıştır:

"Görüşülen, konuşulan şeyler iyi ve güzel. Dilekler yerinde. Herkes istediğini açıkça söyliyebiliyor. Fakat, icraat yok. Her sefer büyük güzel güzel konuşuyoruz, gidince sigortayı yine aynı yerde buluyoruz.,,

Kalifiye bir Kalıpçı Ustası aranıyor

Askerliğini bitirmiş, tecrübeli ve icabında fabrikanın ustabaşı muavinliğini yapabilecek kabiliyet ve evsafta kalifiye bir kalıpçı ustası arıyoruz.

Müracaat: Posta kutusu 295.

İÇ ve DIŞ OLAYLAR

İÇ OLAYLAR:

Kurulması kararlaştırılan yeni partinin İstanbul teşkilâtını idare edeceği anlaşılan Kenan Öner, Ankaradan dönmüş ve kendisile görüşen gazetecilere: "Vaziyet gebedir. Hergün yeni hâdiseler intizar etmektedir. Memleketi ileride çok güzel günler bekliyor,, demiştir.

Diğer taraftan Ankaradan bildirildiğine göre, Mareşal Çakmağın da bu yeni partiye lider olacağı ileri sürülmektedir. Bundan başka, Hikmet Bayur, General Cafer Tayyar, Osman Nuri Köni, Osman Bölükbaşı ve arkadaşlarının; partinin nizamnâmesi ve programı üzerinde yaptıkları incelemeler bitmiş olup, birkaç güne kadar resmi makamlara müracaat edilecektir.

Hayatı ucuzlatmak Bakanlıklararası komisyonun hazırladığı rapor etrafında mütalâa hazırlamak üzere Ticaret Odalarınca teşkil edilen komisyon çalışmalarına başlamıştır. Diğer taraftan, Ticaret Bakanlığı, Belediyenin hayatı ucuzlatmak için bir rapor hazırlamasını bildirmiştir.

DIŞ OLAYLAR:

İngiltere Dışişleri Bakanı Bevin, Avam Kamarasında verdiği bir söylevde. "Berlindeyiz ve orada kalmak niyetindeyiz. Kremlinin ideolojik telkinlerinden kurtuluncaya kadar, Rusya ile devamlı bir anlaşmaya varmak ümidi pek azdır,, demiştir.

İngilterenin eski Dışişleri Bakanı Mr. Eden, Birleşik Avrupa hareketinin bir toplantısı esnasında, iktisadî sahada müreffeh ve siyasî bakımdan serbet bir batı Avrupanın komünizme karşı hakiki bir cevap teşkil edeceğini söylemiştir.

Atinada yirmi beş komünist idam edilmiştir. İdama mahkûm edilmiş olan 150 komünist daha diğer şehirlerde idam olunmuştur. Diğer taraftan 800 komünist te bugünlerde kurşuna dizilecektir.

Milli Kolombiya radyosu, Kolombiya ile Sovyet Rusya arasındaki diplomatik münasebetlerin kesildiğini bildirmiştir.

Berlin radyosunun bildirdiğine göre, Rus askerleri son zamanlarda, tekrardan işkencelere başlamış ve bu arada, Berlinin Sovyet bölgesinde Koepnicde yapılan seyrüsefer kontrolünde bir Rus askeri, Case isimli bir tâciri emre itaat etmediğinden dolayı dipçik darbesile öldürmüştür.

Nanking'de bir demeç veren Mareşal Çan-Kay-Sek, Çin komünistlerini ezmek için hayatı pahasına dahi olsa bütün kuvvetini tüketene kadar savaşacağını beyan etmiştir.

İşçi Sendikalarının vazifeleri

(Baştarafı sahife 2 de)

kir ve reyleri dinlenmekte ve nazarı itibare alınmaktadır. Milyonlarca insanın hakkı, emniyeti ve hürriyeti için büyük hizmetlerde bulunmuşlardır.

Azalar, liderlerinin anlayış ve tecrübelerine; liderler de, azalarının sadakat ve disiplinlere itimat ediyorlar. Organize edilmemiş işçi ve müstahdemler "yardımsız bir yığın aciz proleter" den başka bir şey değillerdir. Sendikalar ise iktisat ve cemiyet nizamının kuvvetli destekleri haline gelebilirler. Aynı şeyi genç Türk sendikalarına da dilerim. Yeni âdil hukukun tahakkuku yolunda, bütün azalarının nizamlı emniyeti için ve bizzat yaratılan içtimaî nizamda verimli bir hüviyet uğrunda büyük başarılara ulaşmalarını candan temenni ederim.

Hararet ve ses izalosyonu
Zamanımızın en mühim ihtiyacıdır.

İZOTEKS

Tecrid levhaları
Bu ihtiyacınızı en ucuz şekilde karşılar.

Evlerinizi yaptırırken Tahta gibi kesilen ve çivilenen ve ondan daha ucuz olan bu levhaları kullanırsanız, hem tahtadan tasarruf eder, hem de izalasyon temin edersiniz.

Memnuniyetle ve ücretsiz izahat verilir.

Tel: 42819

OKUYUCU ŞİKÂYETLERİ

Çikvaş Vili Bahariye fabrikasının hali

Çikvaş Vilj Bahariye fabrikasında yeni iplik makinaları kurulmaktadır. Bu makinalar o kadar sık monte edilmektedir ki, iki makina arasından rahatça geçmeye imkân yoktur. Bu makinalarda kadın işçiler çalıştığından kaza, bilhassa saç kaptırma ihtimali çoktur. Nitekim, 19 Nisan Pazartesi günü bir kadın işçi saçlarını, iki gün sonra da başka bir işçi eteklerini makinaya kaptırmıştır. Yine aynı yerde 26 Nisan pazartesi günü Hikmet adında bir kadın işçi, elini fitil makinasına kaptırmış ve parmakları kopmuştur. Kaza polise bildirilmemiş ve bu zavallı işçi 3,5 saat fabrikada kanları akarak doktor beklemiştir. Son olarak 30 Nisanda bir kadın aynı makinalardan birine eteklerini kaptırmıştır.

Görülüyor ki, bu fabrikada her hafta bir kaç iş kazası olmaktadır. Sebebi de makinelerin sık kurulmasıdır. Alâkadar makamların dikkatini çekmenizi rica ederiz.

D. Denizyolları Kasımpaşa Fabrika - havuzlarında hesapsız bir ceza

D. Denizyolları Kasımpaşa Fabrika Havuzlarında çalışan bir işçi grubu idarehanemize gelerek şunları anlattılar:

Geçenlerde, 200 işçinin yarım yevmiyeleri idare tarafından ceza olarak kesildi. Buna sebep, akşam paydos saatinden evvel kart basmış olmalarıdır. Hakikaten 10-15 dakika evvel kart basanların yıkanma ve elbise değiştirme zamanını da kasaba katarsak işlerini erken bıraktıkları hakikati ortaya çıkar. Bunlar cezaya müstahaktırlar. Fakat, hiç yıkanmadan, işinden doğru kartbasmaya gidenlere bu ceza tatbik edilirken tefrik yapılmamıştır. Bu haksız muamelelerin gazetenizde belirtilmesini rica ederiz.

Ankarada Millî Opera binasındaki avize

Paşa bahçe şişe ve Cam fabrikasında yapıldı.

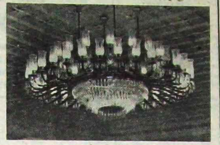

Türk işçisinin yaptığı Avize

Resmini gördüğünüz bu muhteşem avize Ankaradaki Millî opera binasının dinleyiciler salonunun tavanında asılıdır. Sonsuz bir hazine olan eski Türk san'atının motifleri yeni zevk telâkkilerine uydurularak son derece zarif olan bu eser vücuda getirilmiştir. Türk ve ecnebi sanatsevenler ve zevk sahipleri bu avizeye hayrandırlar.

Bu avize Paşabahçe cam, şişe fabrikasında yapılmıştır. Resmini çizenler, şeklini verenler, camını dökenler hep Türk işçileridir.

Avizenin madenî kısımları da san'at okullarında çok teren Paşabahçe cam, şişe ince bir zevkle yapılmış, işlenmiştir.

İstihsalde, kalitede ve incelikte üstün başarılar gös fabrikası işçilerini ve san'at mekteplerinde çalışan usta ve san'atkârları tebrik ederiz.

HÜRBİLEK'e ABONE OLUNUZ.

İLÂN TARİFESİ

2 nci ve 3 üncü sayfalarda santimi 1,5, son sayfada bir liradır.

SİMAL MELİKESİ

Yazan: MİŞEL ZEVAKO

Şimdiye kadar Türkiyde hiç neşredilmemiş olan bu eser Rıza Koşkun Neşriyatevi yayımları arasında çıkmıştır.

Mişel Zevako'nun diğer eserlerini okuyanlar bu kitabın da ne kadar heyecanlı ve meraklı olacağını takdir ederler.

Siparişler: Cağaloğlu yokuşu No. 27/1 RIZA KOŞKUN MATBAASINA yapılmalıdır.

HÜRBİLEK
Haftalık Gazete
Sahibi: Dr. Rebi Barkın
Bu nüshada yazı işlerini filen idare eden: Sabahattin Selek
Dizildiği yer: Rıza Koşkun Matbaası
Basıldığı yer: Osman Bey Matbaası
Yıllık abonesi: 5 liradır.
Geçmiş nüshalar 20 kuruştur. Gönderilen yazılar neşredilsin veya edilmesin iade edilmez. İş ve İşçi arıyanların ilânları Parasız neşredilir.

KETEON BASIMEVİ

Her nevi renkli Etiket baskıları, Bilumum Banka ve Ticarî defterler, Fatura, Zarf; Reklam ve İstenilen eb'adda duvar afişleri

Sirkeci, Hocapaşa camii karşısında No: 22
Telefon: 20133

MEMLEKET HABERLERİ

Adapazarında miras yüzünden işlenen cinayet

Adapazarı (Özel) — Adapazarı Çaybaşı Suadiye köyünde, Ali Osman Beyoğulları arasında, damatları yine aynı köyden İhsanın mirasın taksiminde işe fesat karıştırması neticesinde kavga çıkmıştır.

Bir müddet sonra köyden kayalar köyüne gitmekte olan Ali Osman Beyoğullarından Mahmut, yolda meçhul bir kimse tarafından üç el ateş edilerek arkasından vurulmuştur. Köylüler bu işi, Aliruhsuştur. Katil, bununla iktifa etmiyerek, geri dönmüş ve can çekişmekte olan maktulün bıçakla ciğerlerini deşmiştir.

Bunun üzerine Kayalar köyü jandarma karakol komutanı katil olarak Mahmudun kardeşi Aliyi yakalatmaktan ziyade damatları İhsanın yapmış olacağından şüphe etmektedirler.

MALATYA SİGARA FABRİKASINDA FAALİYET

Malatya (Özel) — Malatya sigara fabrikasında şimdiye kadar paket tütünlerden başka Doğu, Köylü, Halk, Asker ve Birinci sigaralar yapılmakta idi. Son zamanlarda imal edilen el tezgâhlarında, hususî surette ge faaliyet göstermektedir.

Bir tütün kıyma makinası saatte 250 kg. tütün kıymakta ve bir sigara makinesi de saatte 60 kg. sigara vermektedir. Sigara kutuları gibi, ambalâj sandıkları da fabrikada yapılmaktadır.

Malatya Sigara Fabrikası

tirilen öğretmenlerin yetiştirdikleri işçiler Büyük Kulüp sigarasını da yapmaktadırlar. Halen piyasaya günde bin kilo kulüp sigarası verilmektedir. Fabrikanın diğer sigara nevileri imal eden daireleri de büyük bir

Malatya sigara fabrikasında ekseriyeti kadın olmak üzere 700 işçi çalışmaktadır. Fabrika, işçilerinin her ihtiyacını karşılamıştır. İşçilere ait içinde binden fazla roman bulunan bir de kütüphane vardır.

Adapazarı ve Havalisi Sayın Halkına:

Her türlü giyim eşyası ve diğer ihtiyaçlarınızı en sağlam cinsinden ve en ucuz olarak sağlamak istiyormusunuz?

Öyle ise İstanbul Dokumacılar Kooperatifinin Adapazarı satış şubesine bir defa uğrayınız!

Mallarımız sağlam, ucuz ve Çeşitlerimiz Boldur.

Rusya mı diyorsunuz; o, koskoca bir hapishanedir. Hak ve hürriyet uğruna mücadele ettiğini ilân eden bu diyarda hiç mevcut olmıyan şeyler yine bu ikisidir. Hak ve hürriyet denilen bu iki mefhum Rusyanın semtine bile uğramamıştır. Son zamanın moda olan sözile ifade etmek lâzım gelirse "İleri demokrasi" den orada bir nişane bile bulamazsınız.

Nakledeceğimiz macera, acıklı ve orijinal. Bu, ne bir mukayese, ne bir röportaj, ne de edebiyat yapılarak süslenmiş bir hikâyedir. Bolşevik zindanlarında on iki sene fecaatin ve rezaletin, insan denilen mahluka reva görülen ve hatıra hayale gelmeyen cebir ve işkencenin çeşitlerine şahit olmuş, bunları yaşamış bir Türk işçisinin ağzından neler dinliyeceksiniz, biliyor musunuz?

Sizi (Komünist cenneti) denilen cehennemin zevallarına, komonizmin iç yüzüne, demir perdenin şimdiye kadar hiç kimse tarafından erişilememiş kuytuluklarına götürecek ve işte hakikî Rusya. Diyeceğiz. Dile kolay; üçü serbest, on ikisi zindanlarda geçen tam on beş sene... Evet bolşevikler arasında tamam on beş sene.. Bu on beş seneyi insan oturduğu yerden yalnız etrafına bakarak geçirse bile yine bir şeyler görür ve öğrenir değil mi?...

ya bizim gibi memleket, memleket dolaşır hapisaneden hapisaneye naklolur, oralarda neye naklolur ve oralarda yüzbin hadise ile karşı karşıya kalırlarsa...

Evet Rusyada bir çok siyasi ve ihtilâlci büyük adamlarla tanıştık. Meselâ Enver paşanın katili miralay (Nikola Yevkenoviç Kakurin) ile G. P. U. nın Yaraslaul hapishanesinde arkadaşlık ettik. Bu, orta boylu, sarışın benizli, mavi gözlü, elmacık kemikleri üzerindeki etleri aşağı sarkık, boynu içine kaçmış gibi kamburumsu duran altmış yaşlarındaki Rus miralayının Enver paşayı nasıl şehit ettiğini aşağıda göreceksiniz.

Bu izbelerde Kanenef, Zinovyef gibi büyük ihtilâ'cilerle tanıştık. Sosyal demokrat liderlerinden Bağdanof, Sovyet Sosyalistlerden lakof Kerenski hükûmeti Ziraat Nazırı Çayanof, Çalışma Bakanı Gvozdef, Harbiye Nazırı Lleksandr Verhofski, Kırım Cumhur reisi Veli İbrahimof ve arkadaşları, Ermeni taşnaklarından Muradyan ve Haçmanopyan gibi komünizm aleyhtarı bir çok kimselerin derdlerini dinledik. Bu hapishanelerden inleyen milyonlarca işçiler, köylüler, mühendisler, ressamlar, şairler, ekademisyenler, zabitler gibi bir çok fikir ve iş adamlarile tanıştık. Sırasile bunların dertlerini size de dinleteceğiz.

Rusların "Fıravun Sayfemenni - asri fıravun" dedikleri Stalin siyasetinin iç yüzünü bu sahifelerde bulacaksınız. Rus propaganda teşkilâtının yabancı memleketlerde teşhir ettiği cazip resimlere aldanmayınız. Oralarda gösterilen mürettep sahnelerin gerisinde kıvranan milyonlarca ve çıplak insanın ah enini, hayranlık toplayan bu tertipli eserler için verilen kurbanların feryadını yine bu satırlarda göreceksiniz. Bizi dikkat ve alâka ile takip ediniz.

TEFRİKA No. 1

1924 senesi ikinci Teşrinindeyiz. Hava çiseliyor. Eyüpteki Feshane fabrikasının tarak dairesinde çalışan, on dokuz yaşında genç bir işçiyim. Homurdanan makinelerin ağır sesleri arasında başımı puslu cama dayamış, Haliçin durgun sularını fiskeleyen yağmuru seyre dalmıştım. Ve derin bir hüzün içerisinde her zamanki gibi düşünüyordum:

Ah! Almanyaya bir gidebilsem. Uykularıma giren benliğimi kemirmekte olan hayallerimin birer hakikat olduğunu ve Yarabbim bir görebilsem! Neler kurmamıştım. Almanyaya gidecek fabrikada çalışacak, iyi ve sanatkâr bir dokuma ustası olarak memlekete dönecek, para kazanacak, evlenecek, çoluk, çocuk sahibi olacak, benim gibi fakir bir amele olan babamı da ihtiyarlığında çalışmaktan kurtaracaktım. Bunlar artık bende bir fikri sabit halinde yerleşmiş tahakkuku için çareler aramağa başlamıştım. Başım bu buğulu camda, gözlerim halicin kıpırdanan sularında, hayalim Alman fabrikalarında dolaşırken omuzuma bir el dokundu. Başımı çevirdim. Fabrikanın elektrik şefi Nuri usta.

— Akşama çıkarken santrala, bana uğra! Dedi.

Sevincimden çıldıracaktım. Almanyada A.E.G. fabrikalarında elektrikçilik öğrenerek memlekete dönen ve bizim fabrikada dolgun maaşla elektrik şefi olan Nuri ustaya çalışmak ve öğrenmek için Almanyaya gitmek istediğimi, bana yardım etmesini bir müddet evvel söylemiştim. Nuri ustanın davetinden kendine göre mânalar çıkararak, sevinmiş, yine başımı cama dayayarak Almanyada nasıl çalışacağımı düşünmeğe başlamıştım. Akşamı hep bu düşünce ve hülya içinde iple çekiyordum.

Nuri ustaya uğradım. Bana:

— Almanyaya gitmen için imkân hasıl oldu. Belki yarın hareket edeceksin. Evden hazırlıklı olarak yarın sabah Galata da Burğaz oteline gel, seni orada bekliyeceğim. Bir kaç arkadaşla Almanyaya göndereceğiz. Para lâzım değil. Yol masrafını biz temin edeceğiz, sen yalnız cep harçlığı olarak biraz para bul! Dedi.

Akşam; annemle babama söyledim. Onlar bir türlü muvafakat etmiyorlardı. Israr ettim, yalvardım, tehdit ettim. Nihayet onlarda istikbalimi düşünerek razı oldular. Annemin hazırladığı bir kat çamaşırı ve zavallı babamın yevmiyesinden arttırabildiği iki lirayı alarak gözleri görmiyen annemin hıçkırıkları, zavallı ihtiyar babamın göz yaşları arasında evi terk ettim.

1924 senesi ikinci Teşrinin 28 Perşembe günündeyiz. Burğaz otelinde Nuri usta yerine beni Şevket Süreyya adında muallim olduğunu sonradan öğrendiğim orta boylu, çıplak başlı, iri yeşil gözlü, kesik bıyıklı, lâciverdi elbiseli biri karşılayarak:

— Almanyaya gidecek İhsan senmisin, Nuri usta şimdi gelecek. O gelinceye kadar bir muamelenizi yaptıralım. Çünkü vapur bu akşam hareket ediyor. Şurada seninle Almanyaya gidecek iki arkadaş daha var.

Diyerek odada oturan iki genci gösterdi. Onlarda bana bakıyor, hallerile:

— İşte bir Almanya budalası daha...

Diyorlardı galiba. Bu iki genç, Edirne öğretmen okulundan gelmiş Farukla Sadık idiler. Derhal aramızda ahbablık başladı. Nuri usta bir aralık göründü. Bana:

— Hoş geldin, arkadaşlar şimdi işini yapacak, seni vapura bindirecekler, yolun açık olsun. Bana oradan yazmağı unutma! Diyerek gayip oldu.

Şevket Süreyya; üçümüzü de Efinof adında bir Bulgarla Beyoğlunda bilmediğim, fakat sonradan Rus konsolosluğu olduğunu öğrendiğim bir yere gönderdi. Giderken yolda bir kaç dane vesikalık resim de çıkardık. Konsoloshane de; elimizdeki nüfus kâğıtlarımızı alarak bize, resimlerimizi ihtiva eden birer vesika, başlarımıza da birer şapka verdiler. Efinof

(Devamı var)

SPOR

İsveç ve Türk Millî Güreş Takımları bugün karşılaşıyorlar.

946 serbest güreş Avrupa ikincisi ve 947 Greko - Rumen Avrupa birincisi İsveç millî güreş takımı, bugün ve yarın İnönü stadında millî takımımız ile karşılaşacaktır. Bundan sonra 15 ve 16 Mayıs tarihlerinde de Ankarada serbest olarak (Ankara - Stokholm) ve Greko-Rumen olarak (Türkiye - İsveç) millî karşılaşması yapılacaktır.

Bugün İnönü stadında yapılacak olan ilk karşılaşma (İstanbul - Stokholm) arasında Greko - Rumen olarak ve yarın da yine İnönü stadında (Türkiye - İsveç) serbest güreş millî takımları karşılaşacaktır.

Olimpiyatlarda yegâne rakibimiz olan İsveç millî güreş takımı şu güreşçilerden müteşekkildir.

Serbest güreş takımı: Malte Moeller, Kurt Petterson, İver Sjelin, Goesta Frantois, Frens Mestergren, Lennard Johansdn, Bengt Fahlkuist, Bertil Antonson.

Greko - Rumen takımı; Rhure Johanson, Erik Persson, Olle Anderberg, Gustav Freij, Goesta Anderson, Axel Groenberg, Mils Akerlindh, Bertil Erikson.

Fakültelerarası futbol maçları bitti

Fakülteler arası futbol maçları sona erdi. İktisat Fakültesi çarşamba günü Şeref stadında Hukuk Fakültesi ile yaptığı son maçta 1-0 galib gelerek, şampiyonluğu kazandı. Hukuk Fakültesi de ikinci oldu.

SINIR TOPRAĞI YOLA ÇIKARILDI

19 Mayısta Ankarada Cumhurbaşkanı İnönüye ulaştırılmak üzere bu sabah Kızılçakçak'dan alınan sınır toprağı Sakaldestan mevkiinde Ardahan gençlerine teslim edilmiştir.

Geçtikleri yol üzerindeki köylülerimizin iyi dilekleriyle karşılanıp uğurlanan Ardahanlı gençler saat 14 de buraya gelmişler ve bütün caddeleri dolduran halkın tezahüratı arasında geçerek emaneti ilçe hududunda Çoruh gençlerine tevdi etmek üzere yollarına devam eylemişlerdir.

Futbol Takımımızın Hollandaya gitmesi muhtemel

Milâno takımının şehrimize gelmeyişinden faydalanan futbol federasyonu önce yaptığı bir teşebbüsü yenileyerek Millî takımla, İstanbul muhtelitini Hollandada iki maç yapmak üzere gönderebileceğini Hollanda federasyonuna bildirmiştir. Uyuşulursa maçlar bu ayın ortasında oynanacaktır.

Komple binicilik Müsabakaları

Ankara, (Hususî) — Genelkurmay Başkanlığı kupası komple binicilik müsabakasına iki atla iştirak eden binicilerin mukavemet müsabakaları bitmiştir.

Çok kalabalık bir seyirci huzurunda komple binicilik müsabakalara birinci atlarile katılan subayların mânia atlama müsabakaları yapılmıştır. A katagorisinde üstteğmen Kemal Özçelik Alev ile 146,8 puvan kaydile birinci, yüzbaşı Mennan Pasinli Güzel ile 149,2 puvan kayıbı ile ikinci Üstteğmen Cahit Conker Acar ile 158 puvan kaybile üçüncü.

C kategorisinde yüzbaşı Kudret Kasar Avşar ile 56.06 puvan kaybile birinci.

Yüzbaşı Tevfik Yücel Rüzgârla 104 puvan kaybile ikinci.

Yüzbaşı Salih Koç Öztuna ile 108.04 puvan kaybile üçüncü durumdadırlar.

Birinci parkur 1.30 yükseklik 9 mâni ve 11 atlayış.

İkinci parkur 1-40 yükseklik 10 mâni ve 12 atlayıştan ibaretti.

Asgarî dört yüz metre süratle yapılan bu parkur çok heyecanlı olmuş, neticede binbaşı Cevat Gürkan Yıldızla 8 ceza puvanile 2 dakika 1 saniyede parkurları bitirerek birinci.

Binbaşı Eyüp Öncü Siyok ile 10 ceza puvanı 2 dakika 42 saniye parkuru bitirerek ikinci,

Komple binicilik müsabakalara katılmayan konkur atlarının iştirak ettiği Millî Savunma Bakanlığı kupası çift parkuru yapıldı.

Binbaşı Saim Polatkan Uygurla 12 ceza puvanı 2 dakika 17 saniye parkuru bitirerek birinci olmuştur.

Bu müsabakada ikinciliği kazanan binbaşı Eyüp Öncünün bindiği Siyok yeni atlarımızdandır.

Müsabakayı müteakip Millî Savuma Bakanı Münir Birsel birinciye kupayı vermiş ve derece alan subaylarımızı takdir etmiştir.

Röportaj

İmralı Cezaevi Bir iş yeridir.

İmralı, günde 8 saat çalışılır - Bir işçinin yevmiyesi 75 kuruştur - İmralıda bir hükümliye suçunu sormak ayıptır,

Geçenlerde bir münasebetle İmralıyı gezmek fırsatını bulmuştum. İmralıda kaldığım bu beş altı saat içerisinde, adanın görülmeğe değer yerlerini gezmiş ve buranın yegâne sakinleri olan hükümlülerle konuşmak fırsatını elde etmiştim.

Bu yazımda, hayatın türlü cilvelerinin muhtelif yerlerden alıp buraya sürüklediği hükümlü tâbir edilen insanların yaşadığı bu diyarda gördüklerimi ve edindiğim intibaları anlatmağa çalışacağım.

İmralının ilk hali

Ilık bir bahar sabahı Galata rıhtımından kalkan vapurumuz öğleye doğru küçük bir adanın koyuna giriyordu. Koyda; uzunca, pavyon şekilli önleri çiçek bahçeleri ile süslenmiş beyaz binalar uzanıyordu. Tepelerin ve yamaçların üzeri kâh yer yer zeytinliklerin meydana getirdiği yeşillikler, kâh üzüm bağlarile kaplı idi.

Adaya ait bir motorla karaya çıktık. Bizi, (hapishane müdürü diyemiyeceğim) ada müdürü İbrahim Saffet Omay ve diğer memurlar karşıladılar. Yemekten sonra adayı gezmek ve mahkûmlarla konuşmak fırsatını elde ettik.

kendileri gibi hükümlü olan gurub başkanlarının emrinde başlarında hiçbir gardiyan, hiçbir muhafız olmadığı halde istedikleri kadar açılabilmektedirler.

Adayı gezen bir Amerikalı bu vaziyete hayret etmiş ve her mahkûma bir gardiyan lâzımdır demiş. Bir İngiliz seyyahı ise, - Allah bize de böyle cezaevleri ihsan etsin demiştir.

Adada Hayat

Adaya ilk hükümlüler 50 kişilik bir kafile halinde gelmişler ve hiç barınacak yer olmadığından çadırda yatıp kalkmışlardır. Zaman zaman yapılan inşaatla ada bugünkü halini almıştır. 24 kilometre kare olan ada; muhtelif çiftçi köylerine taksimedilmiştir.

Üzerinde yaşıyanların sayısı 900 ile 1500 arasında değişmektedir. Anadolu çocuklarına sıla hasretini duyurmamak için bu köylere Poyrazaltı, Değirmenli, Güvercinli gibi sembolik isimler takılmıştır. Adanın en mühim tesisleri koyda buluna bu merkezdedir.

Çalışma ve Yevmiye

Adada sabah saat 6 da kalk borusuyla herkes uyanır. Temizlik, sabah sporu ve kahvaltıdan sonra saat 8 de herkes iş başı yapar.

Marangozhanede oyun tavlasından tutun da koltuk ve gardroba varıncaya kadar her türlü tahta işi yapılmaktadır. Çalışanların çoğu bu işi burada öğrenmiş ve bugün birinci sınıf birer marangoz olmuşlardır. Terzihanede daha ziyade kendi giydikleri elbise ve çamaşırlar dikilmektedir. Demirhanede de ihtiyaçları olan âlet ve edevat yapılıyor.

İmralının şimdiki hali

Adanın devlet tarafından verilen bir tahsisatı yoktur, mütedavil bir sermayesi vardır ve onunla idare olunmaktadır. Yani kendi yağiyle kavrulmaktadır. İmralı, iş esasına müstenit bir cezaevidir.

İmralıya mahkûmlar nasıl seçilir?

Buraya her hükümlü alınmaz. Ancak hükümlünün, merkez ceza evlerinde mahkûmiyetinin 1/6 sına muadil bir zaman iyi hal ile geçirmiş olması, geri kalan müddetin bir seneden ziyade olması, 18 yaşını bitirmiş olması, mükerrer suçlu olmaması, bedenî kabiliyeti olması ve nihayet elli yaşından fazla olmaması lâzımdır. Burada bedenî kabiliyetin ehemmiyeti çok büyüktür. Çünkü herkes çalışmak mecburiyetindedir. Bundan başka buraya her suçlu da alınmıyor. Suç şahsa karşı işlenmiş olmalıdır.

İmralının Hususiyetleri

Bugün memleketimizde iş esasına müstenit on iki ceza evi vardır. Bunlar arasında İmralının hususiyeti, yalnız burada muhtelif meslekler üzerinde çalışılmasıdır. Burada ziraat, balıkçılık ve dokumacılık, bilhassa verimli sahalardır. İmralının yetiştirdiği kırmızı soğanlar bugün pek meşhurdur. Bağcılık ve zeytincilik de adanın mühim gelir kaynaklarındandır. Adada yetiştirilen buğday, arpa ve mısır da senede 150 ton kadar tutmakta ve ihtiyacın yarısını karşılamaktadır.

Adada tutulan balıkların fazlası taze, çiroz veya salamura halinde dışarı ihraç edilmektedir. İşin tuhafı balıkçılar yine

Adanın en mühim meslek kısmı dokuma atölyeleridir. Adada 15 veya 20 şer el tezgâhı bulunan üç dokuma pavyonu ile bir makara kısmı var. Herkes tezgâhının üzerine eğilmiş kendi işiyle meşgul. Duvarlarda üzerlerinde, "Tezgâhçı sık ve iyi doku İmralı malı senin gösterdiğin dikkat derecesinde kıymetlenir,, ve buna benzer yazılar bulunan tabelâlar asılı. Burada her türlü yünlü, pamuklu, yatak, yorgan çarşafları, havlu, kaput bezi, halı dokunmakta ve çorap yapılmaktadır.

Şimdi size biraz da İmralı adamın kazancından bahsedeyim. Her hükümlü günde sekiz saat çalışmakta (bizim işçilerimize bir türlü sağlıyamadığımız normal mesai İmralıda kendiliğinden yürürlüktedir) ve 75 kuruş yevmiye almaktadır. Bu 75 kuruştan elbise, ayakkabı ve yemek parası kesilir. Yetmiş beş kuruş yevmiye tuhafınıza gitti amma, pek te gülmeyin, bütün masrafları çıktıktan sonra İmralı adamı ayrıca para da biriktirmektedir. Çünkü buranın 75 kuruşu bizim yedi buçuk liramızdan daha kıymetlidir. Burada her şey gayet ucuzdur. Meselâ; üzümün kilosu beş kuruş, ekmek 10 kuruş, balık kilosu 5 kuruş zeytinin 3 kuruş. Görüyorsunuz ya, 939 un, artık geri gelmiyeceğini zannettiğimiz ucuzluğu meğer hâlâ bizi terketmemiş!

Her hükümlünün bir tasarruf akçesi vardır. Yevmiyesinden artan miktar bu hesabına geçirilir. Hükümlü bir uygunsuzluk yapmadan müddetini doldurur, sa, biriken parası ayrılırken kendisine verilir.

Manevi Kalkınma

Hükümlüye, adada kaldığı müddetçe ilk tahsil derecesinde okuma yazma öğretilmekte, ayrıca manevi kalkınma tâbir ettikleri öğretim sistemi tatbik edilmektedir.

Spor, konferans, müsamere ve sinemadan azamî istifade sağlanmaktadır. Adanın, beş bin ciltlik bir de kütüphanesi vardır.

Bu faaliyetleri hakkında Müdür İ. Saffet dedi ki:

— Maksadımız cemiyetin intikamını almak değil, sağlam karakterli birer insan olarak tekrar onları cemiyete kazandırmaktır.

Bu konuda hükümlülere neler öğretiliyor diye sorduğum zaman Bay İbrahim Saffet gülümsiyerek şu cevabı verdi:

— Kravat bağlamaktan, dişini fırçalamaktan tutun da tarihî mazisine varıncaya kadar her şeyi öğretiyoruz.

Bundan sonra hükümlülerle yaptığım konuşmalarda şunları öğrendim. Burada suçunu sormak ayıpmış, hiç biri diğerinin neden mahkûm olduğunu bilmezmiş. Aralarına karışacak olan fena ruhlular onların kuvvetli disiplinleri, dürüst ahlâkları karşısında erimeğe mecbur olurmuş. Günlük konuşma mevzularını siyasî ve daha ziyade de umumî af teşkil ediyormuş. Şimdi İmralıda bütün ümidler, 29 Ekimde çıkması beklenen af kanununda. Herkes 29 Ekimi büyük bir sabırsızlıkla bekliyor.

Sabıkalı Damgası

Tekrar cemiyete döndükleri zaman hayatlarını kazanmakta güçlükler yaratan sabıkalı damgası, diğer mahkûmlara nazaran İmralı adamını daha fazla düşündürmekte ve üzmektedir. İmralı adamı, senelerce kaldığı adadan son derece iyi niyet ve düşüncelerle ayrılır. Fakat bu iyi niyet ve düşüncelerine mukabil cemiyetin, verdiği cezayı az bulup, sabıkalı damgasını vurarak onu ikinci bir defa daha cezalandırmağa kalkması İmralı adamının inkisarı hayale uğratıyor ve ekseriya yeni felâketlere yol açıyor. Bu sabıkalı damgasının doğurduğu mahzurları; işyerlerinde İmralı adamını tercih edecek bir "patronaj" zihniyeti kısmen bertaraf edebilir. Esasen İmralı adamının cemiyetten beklediği en büyük iyilik te budur. Fakat bugüne kadar hususî patronlar böyle bir cesaret ve insaniyeti göstermekten kaçınmışlardır. Bu sebepten hükümlü bunu bir hakkı olarak devletten beklemektedir. Devletin müessese-

lerine İmralı ve emsalli ceza evlerinden çıkanların tercihan kabulü büyük bir insaniyet olur. Eğer cemiyetimize yeni uzuvlar kazandırmak istiyorsak onlara bu yardımı yapmağa mecburuz.

A. Tuğrul ÖNDER

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği haysiyet divanı teşekkül etti

B. Sonüstün

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği ana tüzüğüne göre Birlik Haysiyet Divanı, her üye sendikanın kendi üyeleri arasından seçeceği kimselerden teşekkül eder. Birlik Yönetim Kurulu bundan on beş gün kadar evvel sendikalara, Haysiyet Divanı için seçecekleri üyelerin isimlerinin Birliğe bildirilmesini yazmış ve arkasından Haysiyet Divanını toplantıya çağırmıştı.

Geçen gün Haysiyet Divanı Birlik merkezinde ilk toplantısını yapmış ve İstanbul Deniz İşçileri Sendikasından Bahri Sonüstünü Başkan seçmiştir. Kendisini tebrik eder ve Haysiyet Divanına hiç iş düşmemesini temenni ederiz.

BURHANİYEDE TARIM SATIŞ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BİR FABRİKA KURUYOR

Kuruluşundanberi memleket iktisadiyatında önemli bir rol oynıyan ve müstahsile çeşitli faydalar sağlıyan tarım satış kooperatifler birliği, körfeze merkezi vaziyette bulunan Burhaniyede bir fabrika kurmağa karar vermiş, bu hususta gerekli hazırlıklara başlamış bulunmaktadır.

Bu karar ve kararı takip eden hazırlık gerek ortaklar ve gerekse işçi ve esnaf tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

CEMİYET HAYATI

TÖREN

İstanbul Deniz İşçileri Sendikası, İstinyede bir şube açmıştır. Sendika merkezi Kasımpaşada olduğundan İstinyede doklarda çalışan bin kadar gemi inşaat işçisinin Sendika ile irtibatları pek güç temin edilmekte idi. Gerek sendika idarecilerinin çalışkanlığı, gerekse İstinye doklarındaki işçilerin gösterdikleri anlayış sayesinde İstinye şubesi faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Yarın, diğer Sendikaların ve Birliğin Yönetim Kurulu üyelerinin iştirakiyle İstinyede bu şubenin açılış töreni yapılacaktır. İstinye işçilerini tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz.

Geçen sene 12 Mayısta kurulmuş olan Cibali Tütün ve Sigara Sanayii İşçileri Sendikasının kuruluşunun seneyi devriyesini kutlama töreni 15 Mayısta Taksim Kristal gazinosunda yapılacaktır. Bir çok değerli ses ve saz sanatkârlarının da iştirak edecekleri bu tören saat 14,30 dan 19,30 a kadar devam edecektir.

KONFERANS

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İçtimaiyat Enstitüsü tarafından tertip edilen "İçtimai siyaset" konferanslarının dördüncüsü Doçent Dr. Ferit Hakkı Saymen tarafından "Türk İşçi Sendikalarının Karakteri" mevzuunda 10 Mayıs pazartesi günü saat 18 de Eminönü Halkevinde verilecektir.

Giriş serbesttir.

İŞ KAZALARI

Gislaved lâstik fabrikasından Mustafa Memiş 26 Nisanda, Haliç fabrikalarından Ali Yaltürk 26 Nisanda, Şişe ve cam fabrikasından Dursun Kır 28 Nisanda, Haliç fabrikalarından Hamza Uçar ve Receb Başyurt 26 Nisanda, İzmit kâğıt fabrikasından Hasan Tunç 25 Nisanda, Sait Toraman 26 Nisanda, Defterdar fabrikasından Enver Akye 26 Nisanda, Tekel yaprak tütünden Adnan Yüce 29 Nisanda, Haliç fabrikalarından Enver Yılmaz, ve Edip Artan 29 Nisanda, Şişe ve cam fabrikasından Hamdi Ayden, Hadiye Sürgün, Receb Duyar, Kemal Özgür 29 Nisanda Zeytinburnu Çimento fabrikasından Şükrü Sargın, Mehmet Tan 28 Nisanda, Haliç Fabrikasından Hilmi Canay 30 Nisanda, Defterdardan Mümin Semiz, Hürşit Targün 27 Nisanda, Bakırköy bez fabrikasından Arif Uysal 29 Nisanda ve Tekel Paşabahçe fabrikasından Şahap Başkan işyerlerinde çalışırlarken birer kaza geçirmişlerdir.

Kazazedelere geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

DOĞUMLAR

Devlet Denizyolları işletme ambarı işçilerinden Rüstem Kayanın 21 Nisan çarşamba günü, İstanbul Sular İdaresi işçilerinden Mustafa Berk'in yine aynı gün, Endüstri Türk A. Ş. işçilerinden Abdullah Gökçenin 23 Nisan Cuma günü, K. N. Trip ve mahdumları kösele fabrikası işçilerinden Halil Saltan'ın 24 Nisan cumartesi günü, Yataklı Vagonlar Ş. işçilerinden Hasan Şirinin 24 Nisan cumartesi günü, İstanbul Sular İdaresi işçilerinden Ahmet Körün 24 Nisan cumartesi günü, yine Sular İdaresinden Ahmet Özün 24 Nisan cumartesi günü, Mihail Çıkvaşvil ve Ortakları kumaş fabrikasından Ali Rıza Ketencinin 24 Nisan cumartesi günü, İstanbul Sular İdaresinden Hüseyin Göçlünün 24 Nisan cumartesi günü, İstanbul E. T. T. den Rahmi Özyıldırımın 25 Nisan pazar günü, Çapa Makarna fabrikasından Hüsnü Irmak'ın 25 Nisan Pazar günü, D. Dz. Liman İşletmesi ambarından Raşit Aktepenin 25 Nisan pazar günü, İzmit Kâğıt Fabrikasından Hüseyin Mengünün 26 Nisan pazartesi günü, İstanbul Belediyesi Karaağaç Kurumlarından Şaban gülernamın 26 Nisan pazartesi günü, D. Demiryollarından Halil Önerin 27 Nisan salı günü, yine Demiryollarından Enver Alpöz ile Sümerbank deri ve kundura fabrikasından Ali Eren'in 28 Nisan çarşamba günü birer çocukları dünyaya gelmiştir.

Yavrulara uzun ömürler ve ana babalara da saadetler dileriz.